

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Vaativa erityinen tuki - VIP-verkostotyö

Pirjo Koivula
Opetushallitus
Espoo 28.11.2018

Konsultaatiopalvelu

Opetushallitus - Valteri

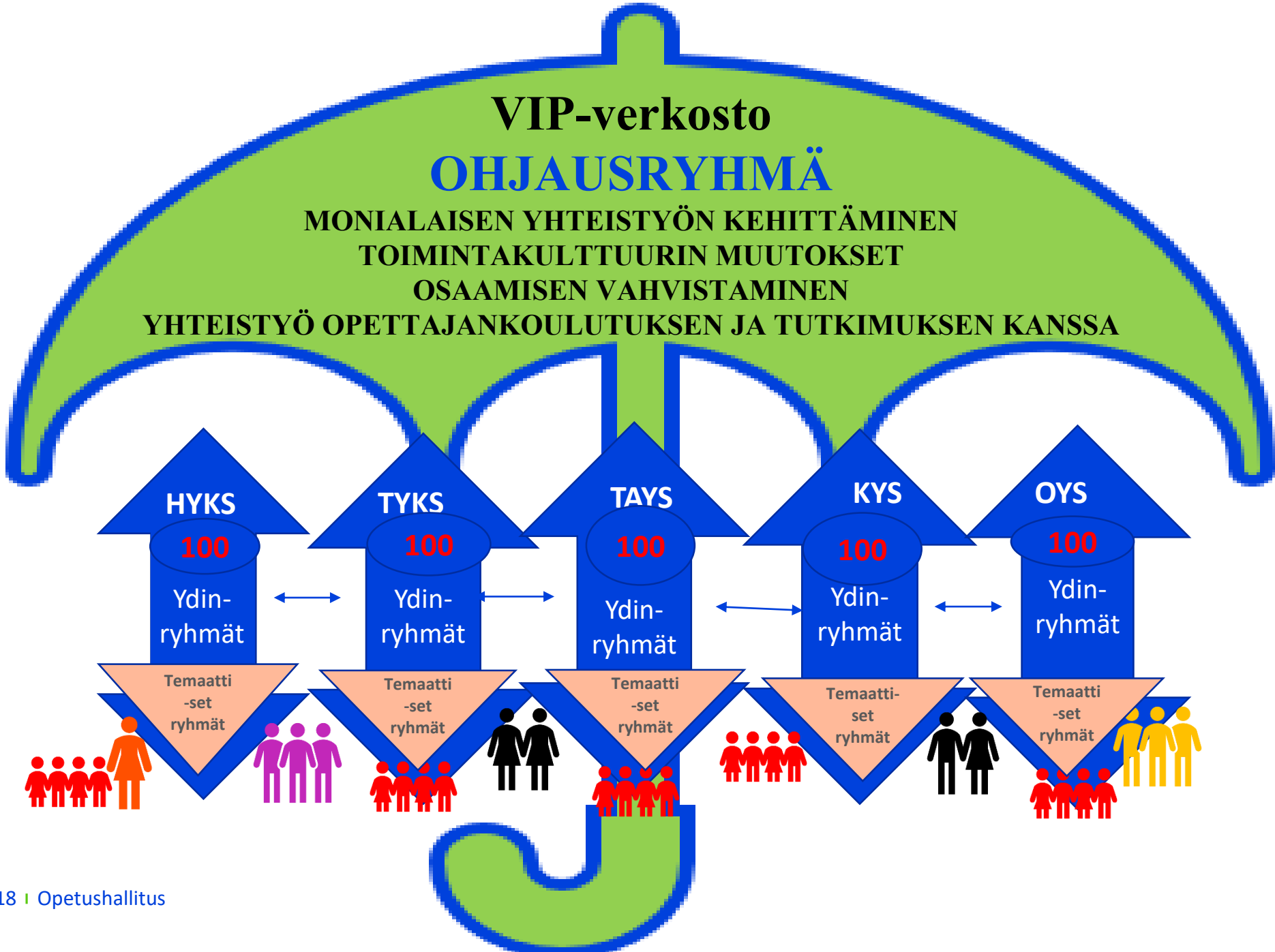
Opetushallitus ja Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri ovat yhteistyössä luoneet palvelun, joka tarjoaa tietoa ja neuvoja oppimisen tukeen liittyvissä asioissa.

Oppimisen tuen neuvontapalveluun voi ottaa yhteyttä soittamalla Oppimisen tuen neuvonnan sihteerille numeroon 0295 332 900. Puhelinpalveluun voi soittaa joka arkipäivä klo 9 –15.

Valterin asiantuntijat soittavat yhteydenottopyynnön saatuaan kysyjille joko samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä klo 14–16.

Lisää tietoa asiasta:

https://www.oph.fi/ajankohtaista/verkkouutiset/101/0/oppimisen_tuen_neuvontapalvelu_aloittaa_toimintansa

Alueellisten VIP -kehittämis- ja yhteistyöverkoston keskeiset tavoitteet

MONIALAISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

Vaativaa tukea tarvitsevien lasten, nuorten ja perheiden palvelut syntyvät monialaisten toimijoiden verkostossa.

Tavoitteena on uusien yhteistyön rakenteiden luominen monialaisten toimijoiden kesken. Tämä tapahtuu luomalla konkreettisia toimintamalleja sivistys-, sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden välille sekä kansallisella että alueellisella tasolla. Yhteistyötä myös kolmannen sektorin kanssa lisätään.

TOIMINTAKULTTUURIN MUUTOKSET

Tavoitteena on toimijoiden sitouttaminen yhdessä tekemisen kulttuuriin sekä tasavertaisen yhteistyön tekemiseen ja luottamuksen rakentamiseen.

Edistetään yhdessä oppimista sekä hyvien käytäntöjen, työvälineiden ja innovaatioiden jakamista. Kehitetään ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea sekä huolehditaan tuen yhtenäisestä jatkumosta varhaiskasvatuksesta läpi koulupolun.

OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

Verkostoja luomalla parannetaan kuntien ja yksityisten opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia hyödyntää sairaalakoulujen, Elmerikoulujen, koulukotikoulujen, yliopistojen erityispedagogiikan tutkimus- ja koulutusyksiköiden sekä oppimis- ja ohjauskeskus Valterin osaamista. Kouluja tuetaan ja ohjataan vaativan erityisen tuen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa siten, että opetus toteutuu lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tähän tarvitaan sekä pedagogisen johtajuuden tukemista että opettajien ohjaamista paitsi opettamisessa myös oppilaan kohtaamisessa ja vuorovaikutustaidoissa sekä yksittäisten oppilaiden että oppilasryhmän kanssa.

OSAAMISEN VAHVISTAMINEN

Tavoitteena on luoda monialaisia toimintamalleja ja lisätä osaamista temaattisissa verkostoissa, joita perustetaan keskeisiksi koettujen kehittämisasiheiden ympärille. Sellaisia ovat esimerkiksi oppilaiden poissaolot ja käyttäytymisen haasteet.

Lisäksi tavoitteena on lisätä ja vahvistaa vaativan erityisen tuen toimijoiden kehittämisosaamista sekä kannustaa tavoitteelliseen kehittämis- ja kokeilutoimintaan.

YHTEISTYÖ OPETTAJANKOULUTUKSEN JA TUTKIMUKSEN KANSSA

Kaikkien opettajien erityispedagogisen osaamisen lisäämiseen täydennyskoulutuksen avulla etsitään keinoja ja erilaisia rahoitusmahdollisuuksia. Verkosto kartoittaa alueellisia täydennyskoulutustarpeita ja järjestää koulutusta yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Tavoitteena on lisätä opettajankouluttajien tietoisuutta vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksesta niin, että erityisopettajakoulutuksesta valmistuvat saisivat tulevaisuudessa paremmat valmiudet näiden oppilaiden opettamiseksi.

YHTEISTYÖ OPETTAJANKOULUTUKSEN JA TUTKIMUKSEN KANSSA

Yliopistotasoisien selvitys- ja tutkimustyön edistäminen erityisesti inklusion esteistä vaativan erityisen tuen oppilaiden kohdalla. Lisäksi edistetään monialaista tutkimusta. Vaativan erityisen tuen tutkimuksen jalkauttaminen arjen käytänteiksi.

Temaattiset ryhmät

Teemaryhmät osana VIP-verkostojen monialaisen tuen kehittämistä

- Osana VIP-kehittämistyötä perustetaan teemaryhmiä muutaman keskeisimmäksi ja haasteellisimmaksi koetun aiheen ympärille.
- **Paljon poissaolevien /kouluikäymättömien oppilaiden tukeminen monialaisesti** on noussut esille VIP-verkostojen työssä sekä myös sosiaali- ja terveystoimen toimijoiden kanssa tehdyssä yhteistyössä.
- Muita esille nousseita aiheita ovat mm. **sijoitetut lapset ja toiminta-alueittainen opetus**. Myös **psyko-sosiaalisesti oireilevat oppilaat** on nostettu kehittämis ehdotuksissa esille.
- Tarkoitus on kerätä kokemuksia nyt aloitetusta temaattisesta ryhmästä sen jälkeen toimintaa laajennetaan muihin aiheisiin.

Miten edetään?

Kansallinen taso:

- VIP-sivustolle (www.vip-verkosto.fi) kootaan teemaan liittyvää tietoa, materiaaleja, toimintamalleja, kirjallisuutta, tutkimuksia, koulutuksia jne.
- Nämä ovat hyödynnettävissä myös alueelliseen työskentelyyn.

Alueellinen taso:

- VIP-ohjausryhmä on päättänyt **ydinryhmien tehtäviksi** mm. seuraavat:
 - Suunnitella, edistää ja koordinoida alueellista työtä
 - Edistää monialaisten temaattisten ryhmien syntymistä ja työskentelyä

Miten edetään?

- **Kukin alue voi päättää toimintatavat** haluamallaan tavalla ja **organisoida toiminnan itsenäisesti**.
- Alueelle voidaan myös perustaa useampia samaan teemaan pureutuvia ryhmiä, esimerkiksi maakunnallisia, seudullisia tai muunlaisella kokoonpanolla.
- TÄRKEÄÄ on saada **monialaiset toimijat mukaan työhön**.
- Kaikki ideat voi toimittaa oman alueen ydinryhmän puheenjohtajalle ja Valterin VIP-yhteyshenkilölle. **Vastuu toiminnasta on alueilla**.

Vaativa erityinen tuki 5.2.2019

Helsinki Paasitorni

Tavoite:

- Saada uusinta tietoa ja jakaa kokemuksia vaativaa erityistä tukea saavien oppilaiden opetuksesta
- Tukea vaativan erityisen tuen kehittämisen- ja yhteistyöverkostojen toimintaa
- Saada ohjausta sellaisten oppilasryhmien opetukseen, joissa oppilailla on vaativa erityisen tuen tarve

- Kohderyhmä: Perusopetuksen rehtorit, erityisopettajat, luokan- ja aineenopettajat sekä oppilashuollon henkilöstö

Inklusiivinen opetus EU:n prioriteetti

Euroopan Komissio:

Everyone has the right to quality and **inclusive education**.

Ranska:

TOGETHER !

**International perspective
on inclusive education**

Kypros: Euroopan Komission
SRSS activity

**Ken tahtoo,
Löytää keinot**

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A thick green band curves from the top right towards the center, while a blue band curves from the bottom left towards the center, creating a sense of movement and depth.